

Szerkesztővel értekezni lehet minden nap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp könyvkereskedés. Ide küldendők az előfizetési díjak nyilvánterék és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik hetenként egyszer: vasárnap.

A »Muraközi tisztai önszegélyző szövetség«, a »Csáktornyai takarékpénztár«, a »Muraközi takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Előfizetési árak:

Égész évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyed évre 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadhatnak:

Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppelik A., Daube G. L. és társánál és Herndl. Brünben: Stern M.

Nyilvánt. példosra 10 kr.

Mezőgazdasági érdekképviselőt.

A Mezőgazdasági érdekképviselőt szervezésének kérdése, melyet április hó 4 én tárgyal a gróf Dessewffy Aurel elnökölte és báró Bánffy Dezső alelnökölte alatt álló szövetségbe lépett gazdasági egyesületek nagy gyűlése, széles körben keltett nagy érdeklődést. A vas-, a pestmegyei és az erdélyi gazdasági-egyesületek külön véleményét adnak be a nagy gyűlésnek és közgazdasági életünk több jelese jelentette be már a végrehajtó bizottságnál, hogy a vitában élénk részt óhajt venni. Máday földmívelési miniszteri osztálytanácsos szintén külön elboratummal járul a nagy gyűlés elé.

Az előadói javaslat az érdekképviselőt teljesen a szabad társulás eszméje szerint kívánja szervezni s az új szervezetek legbiztosabb alapjául a már meglévő s az ország igen sok részén szép eredményt működő gazdasági egyesületeket ajánlja. Az alakulandó egyesületek részére törvényileg egyöntetű alapszabály állapíttassék meg. Az érdekképviselőt főszálya a megyei gazdasági egyesületekre helyeztessék, melyek önálló hatáskörrel működnek és fokozatosan s felügyeletük alatt alakítanak meg a járási s községi gazdalköröket.

A megyei egyesületek az országos gazdasági egyesületekben bírnák azt a kapcsolatot,

amely egyöntetű eljárások biztosítása érdekében kívánatosnak mutatkozik. Az egyesületek fel volna nék több tisztán mezőgazdasági kérdésben az autonom intézkedési joggal ruházva, a közigazgatás főbb hivatalnokai hivatalból volna nék tagjai, viszont képviseltek magukat a közigazgatásban is, melynek, bárhogyan váljon is e reformjavaslatok sorsa, az újjáalkotásnál kell egy a mezőgazdasági ügyek szolgálatában álló részzel bírnia. A gazdasági-egyesületek a befolyó tagdíjak és az 1% földadóval egyenlő nagy s törvényileg biztosított állami subvencióban bírnák anyagi fennállásuk biztosítékát.

A pestmegyei gazdasági-egyesület a kényszerátulás mellett tör lándzsát. Községi gazdalanácsokat akar szervezni, a melyek mindenike egy tagot választana a járási tanácsba, mely maga állítaná elnököt, alelnököt (igazgatója) pedig a járási főszolgabíró volna. Minden járási tanács egy s ezekkel egyenlő számú tagot választana a megyei bizottság a megyei gazdasági kamarába, melynek hivatalból volna nék tagjai a megyei közigazgatás főbb képviselői is. A létező gazdasági egyület megszűnnék s vagyona a kamarának adatnék át. A választásokban a kamarakötelesek vennének részt, mert e javaslat 1% -ját a földadónak akarja »kamarai illeték« címén a gazdáltól anyagi helyzetének biztosítására beszdeni.

Máday Izidor külön véleménye a földmívelési miniszter tervét fogadja el, mely megyenként a megyei bizottság által választott gazdalanácsokban kívánja szervezni az érdekképviselőt, melynek az anyagi eszközöket a vármegyék autonom hatáskörükben bocsátásnak rendelkezésére. A tanácskozásra meghivatnak az ország összes gazdasági egyesületei s szabad joggal mindenik két tagot küldhet a nagy gyűlésre, melyen azonban véleményezési és hozzászólási joggal részt vehet az országos és a megyei gazdasági-egyesületek bármely tagja.

Az ideai nagygyűlés a tárgy fontosságát tekintve az összes eddigi értekezletek között a legnépesebbnek ígérkezik.

Április 3-án az »Európa« szállodában ebéddel egybekötött ismerkedési estély rendeztetik, melyre jegyek előre válthatók az országos magyar gazdasági egyesület irodájában (Budapest. Köztelek).

Hubay Jenő.

Mindnyájan ismerik őt a hangvesszenyek látogatóit.

Mikor fellép az emelvényre és elkezd remek hegedűjén játszani, mintha villamos áram futna végig a hallgatóságban, áhíttal lelkesűten figyelnek az emberek az édes meleg hangokra, melyek áradozva rezik végig a levegőt, hogy a művész szívétől a közönség szívéig jussanak.

A „Muraköz“ tárczája

Kienruss Ottokár

vagyis, hogyan kell a kishirdetést kipróbálni.

(Folyt.)

De ne csapjunk lármát! Csendesesen, nem kell a kicsikének ékeskészlését provokálni! Ottokár bácsi ha a szobába megy, leveit lábbelijét, lábujjhegyen jár, minden legkisebb zajra kereszthe ad benne a lélegzet s kénytelen a pampról az udvarba száműzött Mójsi kopót elnadrágnoli — majd a szíve szakad meg! — ha a szegény állat a lelketlen tettért ajtot karmolva s vonítva interpellál. — Ha ebédutáni siesztáját megtartandó egy kis zugot keres a nyugtereg lakásban s megfogja az egyik ajtó kiincsel, rákiált a szakácsné: ne menjen oda a ténusz, ott a tekintetes asszony pudretozza magát; a másik ajtónál: ott síkálnak, a hamadikban a gyereket fürösztik, a negyedikben ruhát szárogatnak...

Az asszony nem a régi. Nagyokat sóhajt, könnyezik néha. Jaj! Aztán: Istenem, Istenem! Később: Istenem segits! Ilej, valami rágódik a szíven: Ottokár bácsi sajnálta, de vigyázva kutatta a baj okát. Kabinet titok jelenleg nem foroghat szóban, — talán beteg az asszony? ... Szegény asszony, de jó szíve van! Hadd jöjjön az a kis fucska, szegény kis árva fucska. A felesége meghalt testvérének árva. Hová menne, ha nem a nénihez, meg a bácsához. Aztán két

gyerek ha egymással játszhatik, nem kell velök másnak bajlódnia. Aztán milyen két hasonló gyerek az árva, meg az övé; mintha csak testvérek lennének. Az igaz, hogy unokatestvérek...

Egy hónap mulva ajánlan taláta Ottokár bácsi a feleségét. Egy félliter kármoros pálinka alig-alig használt. A sok cseléd bápogott nagy sajnálkozásában, mint a megijedt gőyser... Szegény asszony! Meghalt testvérének most második árvaát egy könyörtelen bácsi üzi ki a világba. De rossz a világ, de rossz! No, de ő sajnálja szegény ártatlan teremést. Hadd jöjjön az a fiu is! A hol kettő elér, elfér ő is. Ha kettő összevessz, a harmadikban meg találnak pajtást. Ez a fiu is hajszálíg hasonlított a másik kettőhöz.

Hogy ne nyujtsam a nótát, elmondom, hogy ezt a philanthrop tettet meg egyszer volt alkalma Ottokár bácsinak gyakorolni, mivelhogy felesége meghalt testvérének három árva maradt. S így Kienruss Ottokárnak még fia volt életének halványolozadik nyugdíjaztatásának tizenharmadik és házassága második évében. — Időközben az Oszkár gyerekek is közből nőtt, Ottokár bácsi tehát beletörödvé sorába, boldogult édesapjának a néhai penzionált zandár strázsamesternek paedagogiai receptje szerint oktálni kezdte őket: a tisztelendő urnak dukál a parola és pácsi, ávitás alkalmával a tenyér a száj elé teendő; a csufolódó nyelvére paprika hull, a földön hempergő korsó friss vízzel utasítatik rendre. De a tanításnak kevés foganata volt: az András gyerekek a nagy termekben a tihányi viszhangot produkálta, pipaszárából készült a pesti vízvezeték, sőt ha az Oszkár gyerekek ő feleségének úgy tetszett, Ottokár bácsi kénytelen volt négykézlábra állni, megtűnni, hogy ágyterítővel megnyergelék, mire fi-

acskája fejébe csapva apja hálóipkáját, hátán termett, hogy rajta a four-testvérek lelkes éljenek között a divánvankosokból összehordott koronázási dombra vágatasson. Ha zuglódot, a koronázók fellebbeztek a mamához; a mamához, ki mindig neki adott igazat s ki ügyetlennek, ostobának nevezte Kienruss Ottokárt, mert nem ért a gyermekneveléshez. — Ha a familia kirándult a söldebe s a puha gyepen metást játszottak vele a gyerekek, a csintalan András gyerekek föltölvön dobta a labdával úgy, hogy nagy Róma minden harangja csengett-bongott fejében életének halványolozadik nyugdíjaztatásának tizenharmadik és házassága második évében.

És az asszonyt mégis el kellett kísérnie a bálba, mert a fiatal törvényszéki irnok is elment a bálba; kénytelen volt limonádét ozipelni egész reggelig, mert a törvényszéki irnok egész reggelig pörgette a feleségét! Kénytelen volt ebédre hívni a t. irnokot, mert a felesége azt parancsolta s kénytelen volt eltűnni, hogy előle vegye ki a legkedvesebb falatját; kénytelen volt végre a gyermekekre ügyelni, mikor felesége a törvényszéki hivatalos órák után sétálni ment.

És az idő még szaladt tovább. Minden megváltozott körülötte, csak ő nem, meg a Mójsi kopó. A jámbor állat a régi boldog időről almodozott, mikor részegge tette gyűlöletét az illandó szarvas szimatja s pu-karopós »zajára az; erdő zezugza ezer visszhanggal felett.

(Folytatjuk).

Bellosits Bálint.

Wieuxtempstól örökölte nagyszerű hedegdjét, meg azt a nagy művészetet, melylyel annyira fogva tartja a lelket. Az a csodás zamatu előadása, az olvadó lágyaság, az epedés, a szenvedély ereje, meg az a páratlan uralom a hangszer felett, mely mértékben együttvéve csak Pablo Sarasatenak jutott még. A nagy spanyol mester azonban ott gyujtott leginkább, a hol a szilajság határt nem ismerve tombol, míg Hubay hedegdjének az éneke tud végtelenül légiesség, leheletszerűvé válni, amivel sokszor nagyobb hatást ér el az áhitatszerű hangulat felkeltése által, mint a minőt a legtombolóbb tapsvihar jelenthet.

Hubay daczára edes-bus melancholiájának, daczára merengő poézisének, mégis egy láng, még akkor is, mikor belemélyed a klasszikusokba. Aki ballotta, mint játsza ő Bach Airtjé, vagy aki megfigyelte mint alkalmazkodik hedegdjé hangjával a Beethoven, Schumann vagy a Schubert vonós négyesekben a többi hangszerekhez, az tudja, hogy mennyire érti, mily nagyon átérzi ő ez öök mesterek fenséges, magasztos gondolatait.

Hubay Jenőt méltán csodálják, hogyan fér meg benne annyi óserő, meg annyi szilajság mellett a költői ábrándozásnak, az igénytelen egyszerűségnek meg a klasszikus mélységnek oly nagy foka. A „virágakadás” és a „lepke” kölője kilép a zeneker elé és eljátsza Beethoven hedegdjén.

És ő, a kényeztetett ünneplé művész, kit uralkodók halmoztak el kegyeik nyilvánításával, megmaradt egyszerű szerény embernek és jó magyarnak, a ki a magyar népek akar dicsőségét megszerezni. Vannak nagy nemzetek, melyeknek eszökbé sem jut, hogy különös érdemet lássanak abban, ha fiaik megmaradták jó hazafiaknak. A magyar nem tartozik e szerencsés nemzetek közé; nekünk mindig van okunk örüvendeni, ha a hazafias hűség példáját láthatjuk. Azért tartjuk különös érdemnek azt, hogy Hubay, aki lehetne a nagyvilág: csak a miénk akar maradni.

Mostani útja Oroszországban a diadalok szakadatlan láncolata volt. A legelső orosz lapok zenebíráói úgy üdvözölték, mint a legnagyobb hedegdüművészt. Az orosz városok zeneértő közönségét rohamosan nyerte meg a még ott ismeretlen művész. Tombolássá fokozódott a lelkesedés; alig tudtak az emberek a csodás játékkal betelni; senki sem hagyta el helyét míg a művész egy-két darabot meg nem töltötte a műsort.

A messze északról most újra visszajött hozzánk Hubay Jenő.

Minden szív nyitva van itt az ő számára. Ha máshol csak csodálják, itt szeretik is, mert magyar művész.

Ez pedig nem lehet közönyös annak, aki a hedegdjével minden ékesszólást felülmulón bizonyítja be, hogy szíve van.

Levelezés.

Nova, 1892. márczius 17.

Márczius 15-ikét, a nemzet ébredése 44-ik évfordulóját — Nova m. város közönsége is a legnagyobb kegyelettel ünneplelte meg.

Nálunk márczius 15-én kora reggel megnyiták az ég csatornái, mely ajkaink ról eme szavakat csalta: »Ép olyan az idő, mint 1848. márczius 15-én, amely napon ép így könnyezett az ég s hullatta égi harmatját Pesten összegyűlt néptömeg fejére, kik az Isten szabad ege alatt hallgatták a félistenek lángbuzgalmu szónoklatait.

Nemzeti ünnepünk nagy misével vette kezdetét, melyen az ifjuság: »Hazádnak rendületlenül s »Isten áld meg a magyart« kezdetű dalokat énekelte oly hatással és érzéssel, hogy a jelenvolt nagyszámu közönség közül számosan könnyes szemekkel emlékeztek meg e nagy nap fontosságáról.

Az énekek oly hatással való előadásáért első sorban Lóky József kántor-tanító urnak tartozunk elismeréssel, ki nem sajnálva fáradságát, szives volt az ifjuságot rövid idő alatt betanítani. Másod sorban pedig közreműködő hölgyeink érdemlik a báberokat, kik oly lelkes buzgósággal s egész odaadással karolták fel a nagy nap nyilvános megünneplését, hogy alig villant meg az eszme, hogy márczius 15-ikét — a nemzet ébredésének napját — meg kellene ün-

nepelni Nova közönségének, már is az eszme felkarolva volt hölgyeink körében.

Márczius 15-én vendéglőnk nagytérképében felolvasás szavalással egybekötött estélyt rendezett a fiatalaság, melyen egy a közreműködő hölgyek, valamint a férfiak magyar ruhában jelentek meg. Hölgyeink közül: Léway Janka k. a. violaszin brokat bársony derék fekete vitézkötésekkel. Krem szín batiszt alj, fehér batiszt kötény fehér csipkével és nemzeti szalaggal díszítve. Petánovics Mariska k. a. fekete bársony derék fehér vitézkötésekkel. Fekete alj, fehér csipke kötény. Horváth Anna k. a. fekete selyem derék, fehér vitézkötésekkel. Fehér alj, fehér kötény nemzeti szalaggal díszítve. Léway Lenke k. a. vörös bordó atlasz derék fekete vitézkötésekkel. Krem szín batiszt alj, fehér batiszt kötény fehér csipkével és nemzeti szalaggal díszítve. Horváth Mariska k. a. fekete selyem derék fehér vitézkötésekkel. Fehér alj, fehér kötény nemzeti szalaggal díszítve. A nagyszámu vendégkoszoru runak valóban volt gyönyörködni valója.

Az estély Farkass Károly megnyitóbeszédével vette kezdetét. A megnyitó beszéd után Léway Janka k. a. szavallta el nagy lelkesedéssel Petőfi Sándor Nemzeti dalát, ki után Petánovics Mariska k. a. ment az emelvényhez s Petőfi Sándor 15-ik márcz. 1848. című versét a legnagyobb átérzéssel szavallta el. Ezt követte Eppinger Izsó, ki az 1848-49-diki szabadságharczról: »Fegyvereink egyik legszebb eredménye« című részlet felolvasásával kötötte le a közönség figyelmét, Utána Horváth Anna k. a. »A márcziusi ifjak« című verset — Petőfi Sándortól — szavallta el megnyerő modorával. Léway Lenke k. a. »A magyar nép«. Petőfi Sándortól című verset egész átérzettel, lelkesült örömmel szavallta el. Ezt követte: »Ügyünk hanyatlása Erdélyben« című részlet a szabadságharczról, melyet ifj. Léway István komoly átgondolással olvasott fel. Utána Horváth Mariska k. a. szavallta el: »Egy gondolat bánt engemet«. Petőfitől, ki után Farkass Károly »Isten keze« — igaz történet a szabadságharczról című versét szavallta el. Végül idős Léway István ur szabadságharczunkból a »Branyiszközi ütközet« című részlet olvasta fel érdeklődést keltő modorával. A jelenvolt közönség úgy a szavalóknak, valamint a felolvasóknak élénk tapsviharokban adott elismerő kifejezést.

A műsor befejeztét társas vacsora követte, melyen 60-70 személy vett részt. A közreműködők asztalát bizonyosan emele az, hogy a szabadságharczunkban részt vett agg veteránok nemzeti kóráddal ékesítve ott ültek az asztalnál. Névszerint: Petrovics Ignác ur koltai földbíró, ki hazánk koszoru költőjének — Petőfi Sándornak — unokatestvére; továbbá: Cizmazia László, Németh Pál és Prunnes János novai lakosok.

Szíveinket három eszme hatotta át e napon. Először márczius 15-ike, a nemzet ébredésének eszméje, másodsor Krisztus urunk kinszenvedésének, harmadszor a »Felvidéki inségesek« eszméje. Ezek közül egy örömet, kettő ellenben szomorúságot kelt eszme. Átérezzük mi ezeket. teljesítettük is, mert tán egy percze sem feledtünk meg ezekről; de a fiatal sziveknek megbokkolt után tánczra keredtünk, mi azután a legkedélyesebben a reggeli órákig együtt tartotta a közönséget.

Nem feledtünk meg azonban a vigaság közepett a felvidéki inséget szenvedő polgártársainkról sem, mert gyűjtöttünk számukra. A gyűjtés eredménye 8 frt 10 kr lett, mely összeget a »Budapesti Hírlap«

szerkesztőségének küldtük be továbbítás végett.

A közreműködőkön kívül ott voltak: Vértessy Béláné, Persay Gyuláné, öz. Petánovics Györgyné, Petánovits Károlyné, Eppinger Sándorné, Kreisler Gézané (Csurgó), Brüll Dezoné, öz. Eppingerné, Kohn Józsefné, Magyar Józsefné, Cizmazia Gyuláné, öz. Zsolár Györgyné, Máthé Józsefné, Horváth Jánosné, Ráth Ferenczné (Zala-Egerszeg) Továbbá: Hajmássy Lina k. a. (Zala-Egerszeg), Somogyi Böske k. a. (Zala-Egerszeg), Kohn Gizella k. a. és Eppinger Szilena k. a. — A jól sikerült első négyest 20 pár tánczolta.

Sergius.

Különfélék.

— *Dr. Guicska Kálmán* kir. tanácsos, Zala vármegye kir. tanfelügyelője e hó 23-án Csáktornyára érkezett. Másnap Ő Nagysága Tiszlér József h. esperes-plébánossal Miksavára utazott, hogy ezen fára iskolázásának érdemében az illető iskolafenntartó közönséggel értekezze. Ezenkívül a muraközi iskolázásnak még egyéb személyi és közölgői ügyeihez is intézkedvén e hó 25-én városunkból székhelyére távozott.

Gyűjtés. Blau Samu csáktornyai fiatal kereskedő jegyet váltott Varazsdon Rosenthal Mathild kisasszonnyal. — Pollák Béla kereskedő jegyet váltott Mőster H. k. a. Szent-Ivánról (Horvát orsz.). — Spiegel Ignác csáktornyai kereskedő jegyet váltott Stern H. kisasszonnyal Csáktornyán.

— *Az úrvamgyei* inségesek számára a csáktornyai déli vasuti állomás hivatalnokai, altisztejei és szolgaszemélyzete 9 frt 20 kr adtak össze; még pedig: Hakl Károly 1 frt, N. N. 60 kr, Löbl Lipolt, Gstetter Sándor, Unterecker 50-50 kr, Dorner Ádám 25 kr, Bellák, Dorner József, Spirk, Flachner, Wognir, 20-20 kr, Novák, Friedenthal, Kovácsics 10-10 kr, N. N. 5 kr, Petrisa 10 kr, Löwenstein 20 kr, S. J. Korpitsch 50-50 kr, ifju Bellák 10 kr, H. J. 50 kr, Kovács János 1 frt, Magyar József, Gábrriel, Holner 20-20 kr,

— *Mosgai Mária* tanítónő Légradon 16 évi buzgó működés után, saját kérelmére nyugdíjba lépett. Az iskolaszéknek e hó 20-án adta be lemondását. — Ugyanekkor Konkolyi József tanító, ki már 5 éve sikeresen buzgokodik a kath. iskolánál, állásáról szintén lemondott s 25-én elhagyta a községet. Mindkét lemondást az iskolaszék sajnálattal tudomásul vette, a kellő intézkedéseket megtette, nehogy a tanításban folytatkozás álljon be. Valószínű, tanító-apáczkával lesznek e helyek betöltve.

— *Gyűjtés.* A csáktornyai járásban a felvidéki éhező községek lakóinak 60 mmáza gabonát és 120 frt készpénzt gyűjtöttek.

— Légradon ez évben is megünneplették a szabadságharcz emlékeztétét márczius 15-én a nagyvendéglő helyiségében. Mondhatni lehet, igen szép számban jelent meg a magyar érzelmű közönség ez estélyen. Erkel Hymnusa, mint bevezető után, Kovács Gyula vjegyző szépen sikerült ünnepi szöveglátot tartott, ügyesen fejtegetvén e nagy nap jelentőségét és ünnepi voltát. Utána Lisziák Lajos káplán, izéssel dolgozott felolvasása, a »szabadságharczról« kivivta közönség érdeklődését. Erre Petőfi »Talpra magyar«-ját egész lelkesültséggel szavallta Mikler Győző tanító, mely után a »Marseillais« csatadalt énekelte a dalárda. Konkolyi József tanító Petőfivel foglalkozó gondolat készített felolvasásában. — Végre Polesinszky Emil tanító elszavallta Petőfinak »A magyar ifjakhoz« című hatásos darabját s Thern Károly »Kíért üritsem e pohárt« és a Kosuth-nóta után az estély programmszerű része befejeztetett. Mire a légradói banda rázendített s a táncz elartott az éjféli órákig. Általában igen kedélyes hangulat uralkodott.

— Ar árvavármegyei inségek száma Zrínyi Károly polg. isk. tanár által beküldött gyűjtésről a következőkben számol el a Magyar Hírlap: cz. fővárosi napilap: A gyűjtés összege 12 frt 40 kr. Hozzájárultak: Zrínyi Károly, Alsógy Alajos, Pálya Mihály, Pokrócz Adam, Beár Ferencz, Zrínyi Győző 1—1 frtal; Fischer Endre, Brezanóczy Béla 50—50 krt; Sommer G., Rosmeisl Pál, Heinrich Elemér 30—30 kr.; Neumann Robert 35 kr.; Lukofnyák Bernát, Kravovecz Adolf, Prusztöz Győző 20—20 kr.; Schlezinger Samu 15 kr.; Horváth Antal, Faschner F., Goldstein Vilmos és Sándor, Jambrovics István, Iwits Imre, Herlinger Sándor, Bolák József, Majcen Ferencz, Bencsik Jenő és Rikárd 10—10 kr., Kooz János. Névtelen 6—6 kr.; Dvorcsák István 5 kr., Schwarz Henrik, Szlavkovszky János 4—4 kr., Dobsa Kálmán 3 és Rosenberger Lajos 2 krral. — Mit a beküldés igazolására Zrínyi Károly ur kérésére ezenel nyitvánosságára hozunk.

— **Helybeli Kisdedevő-Egyesület f. hó 20 án tartotta** az ezen napra halasztott évi közlést. Rövid beszámolójában kifejtette Ziegler Kálmán úr, az egyesület elnöke, ama eredményeket, melyeket főnállása óta az egyesület különösen a ma gyarosítás terén fölmutathat. — A számvizsgáló bizottság jelentése szerint az egylet vagyona január 1-én 2403 frt 20 kr. volt, mely összeg a tervvel constatált 1974 frt 10 krral szemben 429.10 frtnyi szaporulatot tüntet föl. Ezen jelentésre a bizottság véleményének alapján, a pénztárosnak a közlés a fölmentvényt megadta. — A Németh István távozásával megüresedett egyik számvizsgálói tisztség Benedikt Béla

taggal töltetett be; pótlag Thorday János lett. — A választmány megbízásából tett előterjesztésre elhatározta továbbá a közlés, hogy az intézetet egy teremmel kibővíti. A meglévő terem mellé egy hasonló nagyságu új terem épített, mely az előbbivel üvegajtó által volna összekötésben. Szükségességét indokolja a pedagógiai követelvény, a mennyiben a játzó és a haladó kisdedeket egymástól el kell különíteni, másrésről meg ama körülmény, hogy a kisdedevői törvény végrehajtásával a kisdedek létszáma tetemesen meg fog szaporodni s így a jelenlegi terem távolról sem volna elegendő azok befogadására. Az építés még a nyár folyamán teljesítetik, akként, hogy a zajjal járó fömunka a szünidőre essék. — Az építés eszközésével a választmány bizatott meg, mely a vidéki s a helybeli építészeket a napokban hivta föl, hogy az árlejtésben vegyenek részt. Az építési tervet s költségjegyzék Polyak Mátyas közs. tanító úrnál, az egyesület pénztárnokánál tekinthetők meg.

— **Megyei hírek.** A zalaegerszegi főgymnasium föllállítása ügyében megkezdett tárgyalások folytatására a közoktatási miniszter Spitzkó Lajos sz. fehérvári tank. főigazgatót küldte ki. — A keszthelyi gazdasági tanintézethez Czákó Béla tanárrá Csorba Gusztáv gazd. intézővé.

Stockner Antal igazságügyminiszeri segédfogalmazó pedig a nagykanizsai törvényeszköz alügyészszé nevezetett ki. — Czibulka Gusztáv zalamegyei pénzügyigazgató helyettes 56 éves korában, Bérczi Mór keszthelyi közs. el. isk. tanító 63. évében s Beck Kálmán ugyanott 84 éves korában meghalt. — A zalaegerszegi önk. tűzoltó-egyesület elnökévé újból Boschán Gyulát, alelnökké Udvardy Ignácot, Nagy Antalt pedig jegyzővé választotta. — Sümeghen Malomsoky János h jegyzőt választották meg egyhangulag a város jegyzőjévé. — Zala Szt. Gróth községnek a keresk. miniszter megengedte, hogy a hét csütörtök napjára engedélyezet hetivásáron kívül ezental minden hétfőn is állatfelhajtással összekötött hetivásár tartassék.

Egy 3-4 polgári iskolát végzett jó családból való ifju

tanonezuli
azonnal felvétetik
MAYER S-nel
Csáktornyan.
FELELŐS SZERKESZTŐ
MARGITAI JOZSEF

IX. tőcaj

Vu Čakovecu 27-ga marciusa 1892.

Broj 13.

MEDJIMURJE

Š urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tišće se zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime Margitai Jozefa urednika vu Čakovec.

Izdateljstvo:
Kajšlara Fischel Filipova kam se prodajata i obznane pošiljaju.

Predplatna čena je:
Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt
Pojedini broji koštaju 10 kr.
Obznane se poleg pogodbe i šal računaju.

na horvatskoj i magjarskom jeziku izlazeći družtveni znanstveni i povučljivi list za puk.
Izlazi svaki tijeđen jedanokrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga družtva“ „Čakovečke šparkasse“, „Medjimurske šparkasse“, i t. d.

Gospodarstvo.

Kratki navuk o gnoju.

III.
Dalje.

Nije nadalje zadosti, moj prijatelj, d. znaš čuvati gnoj na gnojišču, nego ti treba takaj znati, kak da ga s godno upotrebiš i s njim baraćeš na polju. Na svoje oči sam se osvedočil, da nekoji poljodjelavci neizvažaju gnoja ne samo po celo ljeto dni, nego većkrat po dva i tri ljeta im prhne gnoj zabadavo na dvorišču. Koliki je to kvar! Povedal sam već gori, da takov gnoj vsu svoju snagu zgubiva. Zato vam velim:

1. Izvažajte gnoj na polje, kak prvlje je moguće, da vam hasen donese. Frižek ili komaj na pol sprhnjen gnoj raztvarejući se vu tlu, razviti će vsu svoju gnojnu snagu vu zemlji ter ju oploditi.

2. Navlastito je vrlo hasnovit frižki slamnati gnoj na težkih i mrzlih zemljiščah. Kada se p'itko podore, počme se vu tlu raztvareti i tji vreti, čim se porahljuje zemlja, ar povnošava vu ajoi šupljikavo t. ter tim čini, da zemlja more vpiti zadosta zraka i topline. — Za lehka pako i rahla zemljišća hasnoviteši je na pol sprhnjeni gnoj, većkrat i zevsema sprhnjeni, kojim se more polje nagnojiti pod setvu.

3. Težka i mrzla tla (funduši) probitačneše se gnoje s protuljetja i leta, da gnoj više porahni i zgreje takva zemlji ča. — Vručim gnojem, kak je konjski i ovčiji dobro se gnoji vu hladneše doba.

4. Rastline, koje du'e rastu ili se okapaju, podnose više i bolje frižkoga gnoja. A rastline koje rastu krajše vrème, kak su: konoplja, len, zelje, duhan i vse povrtelje ljube s veksinom sprhnjeni gnoj.

5. Jeli se ima gnoj odmah podorati, ili se ima duže vremena raztepljen ostaviti na oranici, o tom su gospodari vsaki drugo miseli. Vu tom se pogledu treba držati sljedećih regulah:

a) voziš li gnoj za suhoga vremena vu protuljetju ili ljetu, budeš dobro včinil ako ga t ki zaorješ. Ar ako ga ostaviš duže ležati, izgubil bude vno gno, nih delov, posušil (vsušil) se bude i otvrdil v grude;

b) hoćeš li porahliti zemljišće, kakvo onc god bilo, treba da odmah podoreš gnoj;

c) na nagnjenih i strmnih položajih treba ti takaj kaj to prije podorati gnoj, ar ga bude drugat deždj izepnal i vu doline splavil najbolje čestice;

d) hoćeš li da ti gnoj hitro deluje, ostavi ga na površini razmetanoga. Na taj se način najboljim uspehom gnoje slabim zimski usēvi (setve). Ali onda treba da bude gnoj po nekaj sprhnjen (gnjili) i ze

vsema čist od drača. Tak se guato krat nagnajaju detelje i sočivnjače. — Hoćeš li pako, da gnoj polehko deluje, ter da više hasni sljedećoj setvi, onda ga podorji;

e) gnojiš li jako pak redko — po više ljetah — onda podavaj gnoj odmah. Gnojiš li pako slabeše ali gusteše, onda je hasnoviteše da taki nepodarjaš;

f) jako moker gnoj nepodarjaj taki nigdar;

g) na mokrom ilovačnom tlu nesme se takaj nigdar taki podorati gnoj; nazadnje

h) nezreli gnoj je navék dobro taki podorati, razumeva se ako nije funduš jako moker.

6. Izvoženoga gnoja neostavljaj nigdar vu kupici, ar bu tu pod kapici nastaj prebujni funduš, pak i bujni prirod porasti; zato ga taki na jednako rasmeći, da ga dojde po vsem površju na jeden do dva cola na debelo. Na položitih oraniceah mora se na glavici (završju), tojest s gornjega kraja navék obilneše gnojiti nego zdola. Isto se tak slabeše moraju gnojiti povratci ili uvatki. Ako je čovek prisilje izvažati gnoj, a nemore ga podorati to j. probitačneše, da se na polju vu velike kuce slo'i pak od vsih stran zemljom dobro pokrije, nego da bi se ostavil vu kupičih.

7. Gnoj se nesme nigdar gluboko podarjati. Na lehko pškovitom tlu (fundu-

su) more se po nekaj globokše podorati nego na težkom. Navadno se gnoj podara na 2 do 3 cola ili na 5 do 7 centimetra.

8. Kada se gnoj podara, mora se zev-ema pokriti brazdom. Zato ako li je odviše slannat, treba ga krampom vu brazde vleći ili primetati, da se ljepše porkije zemljom.

9. Pod sētvu se gnoji navadno vu predzadnju brazdu ili oranje, da se uzmo-gne gnoj opetovanim oranjem i vlačanjem kaj bolje izpremešati zemljom.

10. Nezreli frižki gnoj podnose vrlo dobro sljedeće rastline: duhan, zelje, ku ruza, bob, krumpir i vsaka zmēs za krmu. Drugoga slannatoga gnoja nepodnosi len niti jecmen.

Trsu nije povoljen frižek gnoj, ar od njega rado gnijili grozjaje i smrdi, pak od toga postaje rado vino gusto ter se muti. Isto tak nēje povoljni ni voćkam (sadju), osobito ne vu protuljetju i ljeti.

Pod jarinu dobro je gnojiti vu jeseni, onda se more vpotrebiti i slannati. Gnoji li se pak vu protuljetju, onda treba zreloga gnoja pod sētvu.

Gospodari, držeci se sētvene premenjibe, navadno gnoje pod kuruzu, krumpir, zmēsnu krmu, repicu.

11. Vu pomenkanju gnoja dobrim se uspehom gnoji vu brazde na rede i vu jamice. Vu povljene brazde pomeće se gnoj pod sētvu pak se zagrne ili se na čine motikom jamice, vu nje se zesiplje nekaj gnoja, na koj se dene bud krumpir, kuruzu ili fažulj. Tak se dela, da se prišpara gnoj, pak da bude gnoj blizu korenja, da tim više deluje na razvitke rastlinah. Siroma-neši poljodjelavci prisiljeni su tak gnojiti, pak imaju odovud veckrat veliki hasen.

12. Kak se jako ima gnojiti, to zavisi o feli funduša (tla). Tak na primer lehki pškoviti funduš mora se gustokrat gnojiti, nu na malo. Naproti jako težke funduše treba gnojiti obilneše.

Za težki funduš gilita ovo: bolje jendenput obilno gnojiti, nego dva put slabo. Konjakog i ovčinjeg gnoja treba menje nego marševaga. Zvun toga treba pri gnojiti gledati i na jakost gnoja, i na rastline, pod koje se gnoji. Vnogo gnoja potreše konoplja, duhan, zelje, kuruzu, krumpir, a menje šitarice, po tom se anda treba ravnati.

Na jedno ral zemlje treba gnoja, hočeš li gnojiti.

- a) jako, 400 do 500 centi ili 20 do 25 vozov;
 - b) navadno ili srednje, 250 do 320 centi ili 15 do 16 vozov;
 - c) slabo, 180 centi ili 9 do deset vozov.
- Navaden voz gnoja na dva vola računava se 20 do 24 centa.

Napokon razdobje ili vrēme, nakon kojega se ima gnojiti, vrlo je različito. — Vrti, p zelje i konoplja gnoje se vsako ljeto.

Gospodari, koji razumno gospodare ter se dršiju sētvene premenjibe, gnoje prema priliki vsako tretje, četvrto ili peto ljeto. Koji se pako troljarstva drže, gnoje navadno vu trih ljetah jeden put.

Regule ove treba, da vsaki poljodjelavec vu redu preštudira, ako li ho e s kakvim hasnom gospodariti.

Ovo je vu ljebće kratki navuk, kak treba da vsaki selški gospodar skrbri za gnoj, kak da šnjim baraće na gnojitiču i kak da ga upotrebljuje na polju, da mu čim više hasne donese.

Bože daj! da bi se opametili naši selški gospodari, ter počeli svoje gospodarstvo popravljati skrbjum za gnoj.

Bude li to, onda se stopram nadjati moremo, da bude naše gospodarstvo na bolje okrenulo. Zato na koncu dovikujem još jeden put vsakomu, da si zapameti: gnoj je duša vsemu gospodarstvu.

(Konec).

Bog bude Vam to na Vašoj deci naplatil.

Gospa nadvojvodkinja Sofija, mati vezda vladajućega kralja Franca Josefa, isla je jedne nedelje vu jutro ljeta 1837 — te vu jednostvnoj opravi vu Islu vu promenadu šetat sa svojom decom, te je razgledavala s radostnimi očima te ufanja pune odvetke svoje srečne ženitbe, gda je neki seljak vu svetešujoj opravi malo dēte na rukah noseć na cestu stupil. On postoji svaki časak, i češe se za vuhmi, te se obraća na sve strani, kak da bi koga očekival.

Dēte, koje komaj osem danah moglo biti staro, nēje se ravno zezvim vugudno čutlo vu predirućoj sunčanjoj žegi, kaj nepri-liku našega seljaka još znatniše povećalo. Da si to pretira, sedne se na jednu kamona tu klup i za kratke trenutke stala je nadvojvodkinja, koju on nēje poznal, pred njim.

„Kak morete ipak i malo dēte po sunčanjoj žari oko lo nositi?“ — zapita ona, prignuvši se k tomu malomu, koje je po njenem prijateljnomo trudu vu času zamuknulo. „Je. Vi vara ani lahko morete govoriti reče seljak, ja za stalno nebi to vućinil, da nebi moral.“

Mi vu gorah stanujemo ja i moja žena, pri Slankamenu, i tam spadamo k fari. Deneš bi tu morali ovu malu kratiti dati, pak kak sam ja s babicom tam došel, to je gospo-pisar od Slankamena, koji bi imel kum biti detetu, s doma i odisel; moral je vu Gmundin oditi. Vezda neznam, kaj bi vućinil? babica je otisla, te isče jednoga drugoga kuma, ali ona tak dugo izostaje, a ja neznam kaj bi pećel.

„No, ako drugo nikaj nēje“ rekla je nadvojvodkinja, tak je tomu moći pomoći, ja i moj muž budemo Vam kumovali. — Oho! rekel je seljak, jeli me nezamorujete! — Za stalno nē, idemo! — Tak Vam prelepa hvala, reče razveseljeni seljak, a gospodin Bog Vam bude to na vašoj deci naplatil.

Genuta tim zovne nadvojvodkinja svojega muža, koji je pri obloku stal, te su naskoro spređavali obdeva gizdavo koracajućega seljaka vu farnu cirkvu vu Islu.

Tko bi pak mogel nagadjati presenećenje plebanušovo, gda je spoznal prejasne kume, radostnu bojznost siromaškoga seljaka Hankamena, gda je nadvojvodkinja malu pucicu pri kršćenju držala, i još vekše njegvo iznenadjenje, gda je potilje svečanoga obreda bogato nadaren domu bil odpućen, gde hvaleći i na pol kakti bedast od veselja dospel. te prvu vuru nēje nikaj drugo, nego vu neprekidnih izrekah mogel izgovarjati reći:

Žena! — milošća — čast! naša najjasneša nadvojvodkinja i naš dobi nadvojvodal Sofija se zove mala! O moj Bože, ta čast! I tih mnogo penez, dedek sim gledil, ja dalje n'eam gledal, i tak su dobi bili s menom. Pogledaj tu, gospa, tu ju je milostivna nadvojvodkinja kušnula. Bog je poživi i blagoslovi, i čelu cesarsku familiju! I suze su potekle seljaku iz očih.

Bog bude nam to na našoj deci naplatil! rekel je taj muž! — gvorila je nadvojvodkinja svomu suprugu, gda su cirkvu ostavili. I ta se je izreka obistinila. Gda je mali nadvojvoda Franc Jožef ljeta 1842 poi-

gibeljno betežen ležal, gda je njegva mati plačuća i moleća na njegovj postelji klećala, onda su se mnoge molitve do neba pudigle za njegvo oslobodjenje.

Ali i gori vu visini gore takaj, vu siromaškoj kolibici vu Slankamenu, klećal je seljak, njegva žena i dēte i molili su za dēte svojih dobroćiniteljov i Bog je uslišal njihovu molitvu, princ je nadvladal grozecu mu se pogibelj i ozdravil je.

Njegva mati zagrlila je ozdravljenika i podigla vu svoje narućje radujuć se na glas, a otec podigne ga vu zvisujuć, na svoje srce, ar su se jednostavne reći priprostoga, izravnooga seljaka iz Slankam-noga imauja i stinom postale: Bog bude Vam to na Vašoj deci naplatil.

Prisposlal;

Š. J.

Šlarafanska država (orsag).

Jeli vi moji dragi čitatelji znate, gde je država, koje se zove Šlarafu? — Sigurno neznate, i zato vam hoću ja ovde tu šlarafansku državu opisati.

Država „Šlarafan“ je samo za lenjake, jer tam nitko ništ nedela, samo se lenjari. Ista država teži tri milje za Božičem. Čiovek, koj hoće nater dospeti, mora se čez jeden breg, koj je iz same prosene kuhane kaše, prek prejesti, kakti miš čez sir, isti breg je tri milje debel. Ako se anda človek čez ov breg preje, dojde vu šlarafansku državu.

Ova država je med svemi državami ovoga sveta najbogaćeša, — tam su bže pokrite bržolicami i medenimi kolači, a plati oko lo hiš su iz samih klobasic spleteni. Vu zdencih onde neima vode, nego najbolje vino, koje samo od sebe svakomu vu zube teče.

Na drevju rastu svaki kralfni i zemle, a pod drevjem te vu potoki, ali ne voda, nego mleko; vu ove potoke onda padaju iz drev kralfni i zemlje i svaki ima finoga zajtreka. Nadale, plavaju po mlakah ribe, ali ove su već nekoje kuhane, druge pečene tretje frigane i t. d. i one tak blizu obale plivaju, da si svaki lahko samo rukom, kakovu želi jesti, vloviti more.

Oko lo po toj državi lete pečene guske, purani, kokosi, golubi i ostale ptice, i to sve već pečene, te ako je tko len, da bi je lovil, tak mu same vu zube dolete.

Debele svinje i odojki tu pečeni oko lo beže i svaki ima vu hrbtu zapičeni nož, kojim si more, koj hoće polag volje komad mesa, od kojega mu je falata volja odrezati, na to nož nazad vu svinju zapči i ona od-beži opet dalje drugomu na službu.

Sir raste kakti kamenje, a polodjelavci rastu na vrbi, i kada dozreleju, samo opadnu iz drevu vu jedan par čizem, i odmah obuti idu na posel.

Vu istoj državi je i jeden pomladujuć zdenec, k tomu zdencu se idu prat stari de-di i babe i odmah postanu mladi dečki i de-vojke, nadalje se idu tam šepavi, grbavi i grdi kupat i ta čudotvorna voda napravi iz njih zdrave, jednake i lepe dedke i devojke.

Vu državi ima puno zabavah, tu se pleše, vlov hodi i igra — tko tu svoje penez zakarta, njemu se trostruko nazad povrnu. Tko tu duge dela i ako svoj dug za leto dni neplati, njemu mora on, koj mu je posudil, još dvakrat više dati zato jer nije platil.

Tko vu toj državi nikaj nedela, dobi za svaku vuru jedan forint, a tko puno laže, za svaku laž jeden cekin, ali pri tom mora paziti, da nepokaže nikakovo pamet ili mudrost, jer tko bi pokazal, da je pametan, njega nebi nitko vu državi trpel.

Tko rad dela i hoće marljiv biti, njega odmah iz te države van ztiraju. Tko je naj-leneši vu toj državi, on postane kralj, a koj je bedast i grnbijski, on postane knez (fürst) a tko se rad s klobasicami fehla, taj postane vitez, koj pak na nikaj drugo nemisli, samo na jesti piti i spati, on bude grof ili barou, a koj je konačno tak bedast, da nikaj ne- zna, iz njega postane plemenitaš.

Tko anda ovak žive, kak je gore re- čeno, taj spada vu državu »Starafan«, jer za koju drugu nije prikladen, zato je ova pripovest zrcalo, vu koje se svaki lenjak more gledati, pak ako mu je volja, nek ide tam

Palčeci.

Vu staro vreme su okolo hodili mali ljudi, koji su bili veliki kak palec, zato su se zvali palčeci. Ovi palčeci su bili osobito dobre čudi človečeci, oni su ljudem po noći sve vučinili, kaj ovi po danu nisu vtegnuli vučiniti, samo je nitko ne smel na nje pa- ziti, kada dojdju i kad otidu, kak takaj nije nitko smel njihovo delo, to jest dok su vu delu bili, opazivati.

Jeden siromak si je jednoč hižicu zidal, temelj još nije niti na pol bil gotov, kad na jedan krat po mesečini dojdju palčeci iz svo- jih glibokih i preglbokih luknjah, čisto stiha jeden za drugim na jezera i jezera, i kad su svi bili skupa, vzemi jeden kladiva, dru- gi gletvu tretji se prirede k zidarskomu po- slu, četvrti dvore i tak delaju cela noć. Kad vu jutra dojde siromak, koj je počel hižu zidati, imal je i koj videti — zove ženu i decu ter njim kaže na hižu, koja je gotova tu stala. — Sid se moremo odmah vu nju seliti — veli muž — to su mi dobri pal- čeci napravili.

Drugi jeden poljodelavac veli svojoj ze- ni: Ah žena, kaj bu stoga, včera i denes celi dan sem oral i branil, ali mi zemlja ni- kaj nevalja — zemlja je tvrda kak kamen, ako nedojde nuter seme, nemre nikaj zrasti i mi bumo morali zagladeti.

Po noći dojdju palčeci, oni orju, pluže, brane, sejaju i lepo seme zemljum pokriju — vu jutro je sve gotovo — za četiri dni je već videti kak žitek klije.

Palčeci su mesto mlinar, dok je ov spal, mleli, mesto peka žemlje delati i pekli, mesto tesara drevo tesali, koji on po danu nije vte- gnul zgotoviti, jednom rečjum oni su svako- mu majstru po noći delo zgotovili, koje on po danu nije vtegnul od kraja zvršiti. To su bili dobri i jako prikladni palčeci!

Zakaj pak tih palčecov i danas neima? Zakaj i sad neču ljudem pomagati?

Hoću vam pripovedati, kak se je to do- godilo, da ovi mališi neču više iz svojih luk- njih nam na pomoć dohadjati:

Neki krojač je imal za kralja delati o- pravu, ista je imala biti sva vu zlatu siva- na, pak je zato bilo puno posla šujom. Kad je već bil zadnji dan došel, a sutra bi krojač mora kralju opravu predati, oprava još niti na pol nije bila gotova. Krojač se je na ve- čer pred svojum ženum žuhko plakal i rekel da si zaradi toga, kaj nije mog.l opravu do- gotoviti, kraljevu srditost na glavu nakopal bude, a stim i svoje življenje na igru met- ul. Žena ga je batrivala i dala mu tolnač, da sad nek ide spat, a zutra rano nek otide k kralju i nek mu pove, da nije bilo mogu- će opravu dogotoviti, a k tomu nek mu se po- molil, pak mu kralj vu svojoj dobroti oprosti. Krojač je ženu posluhnu i otišel spat s nam- erom, da se bu zutra pri kralju, na koliko bu to moguće, izpričal i za milost prosil.

Komaj da su svi spospali, dojdju palčeci iz svojih luknjih i jeden zgrabi iglu, drugi

škarje, jeden refa, ov peglajzna i to je bilo šivanje, merenje, peglanje, rezanje, krojenje tak, da je do ju tra bila kraljeva oprava gotova. Krojač ves vesel ju vzeme i odnese kralju koj mu zato još lépi trinkgeld dađe, jer je oprava osobito lepo bila nacinjena i na telu je stala, kak da bi ju zlejal.

Potlam su palčeci više krat po noći k tomu krojaču došli i delo mu dogotovili.

Ali ženi vrag nije mira dal, ona je svum silom hotela znati, kakovi su to delavci i kak oni to delaju, i akoprem ju je krojač od toga odgovarjal, ona ipak nije hotela mirovati.

Vzeme na večer štertinku graška, pak ga zasiplje vu Werkstatu po podu, sama pak se zavleče na nahižje, gde si napravi lukuju čez koju bu vu sobu mogla videti.

Okolo pol noći dojdju opet palčeci i kajti su mali i lehkli, nisu svojeml koraki zdrobili graška, nego njim se je isti pod no- gami kotural, a oni su siromaki padali, te si razbili koj zube, koj nos, da je samo krv tek- la, a nekoi su si i ručice i nošice skljo- čili, tak, da su komaj nad vrata nazad pobegli.

Ova prostota i bezobraznost babe kroja- e- ve je palčece tak ozlovijila, da više nikada, od onda, neču dojti ljudem pomagat.

Em. HOLLAY.

KAJ JE NOVOGA ?

Guverner austro-magyarske banke.

Službene novine preglasile su imeno- vanje novog guvernera austro magyarske banke. Imenovan je dovezdašnji podguver- ner i sveučilištni profesor vu Budimpešti dr Julio Kautz, danas prez sumnje prvi narodni ekonom magyarski, koji je zvučil čelju generaciju novih modernih ekonomah, med njimi i ministra Wekerlea. Profesor Kautz, koj je vezda 63 ljeta star, položil je zakletvu vu ruke Njegovu Veličanstva vu Budimpešti.

Umorstvo.

Pred nekolikimi pnevi vmorjen je vu Beču vu nadbiskupskoj palači 68 ljet star dvorjanik Leopold Buchinger. Nepoznati zločinec vudril je Buchingera tri put od- zada po glavi ter ga težko ranil na vratu. Smrt je morala po doktorskome dokazuva- nju on hip sléditi. Pokojnik ostavil je ime- tek od 25 jezer forinti vu gotovome, koga se ubojica nije ni teknul, pak se stoga misli, da je vmorjen zaradi fantljivosti. Vu istoj nadbiskupskoj palači stanuje do 150 personah, ali nigdo nije čul niti opazil ni- kaj sumnjivoga. Umorstvo se dogodilo o- kolo šeste vure na večer.

Magjarski primas Vaszary.

Magjarski primas Vaszary mora pla- titi pristojbu za svoj dekret, kojim se po- stavlja vu vuživanje primatijalnih imanjah sa 14.298 forint 75 kr, koju je porez ni ured odmeril od jednoljetnog dohodka sa 2.287 605 for.

Ranjen kanonik.

Iz Rima javljaju, da je tam boraveći dalmatinski kanonik Don Giovanović na- vulici nožem ranjen od jednoga prosjaka (bógač, šterca), kojemu nije hotel dati al mužtvo. Taj prosjak rodom iz Abruzzah vlovljen je zaprt.

Srećen kelner.

Sedemnajst ljet star kelner Jožef Hendl vu hotelu »Nadvodvoda Karl« vu Beču, dobil je pri vtleženju magyarskih premijskih lozah od 14 ga novembra pre- čestnoga ljeta na serii 895 broj 7 glavni šgoditak [treffer] od 150 jezer foriati.

Herndlu je to dojavil njegov tutor iz Lin- cea. Lozu je dobil iz herbije svog pokojnog oca. I potli primljenoga glasa Herndl je dvoril vu hotelu (vu oštariji) kak da se nebi nikaj pripetilo. Za par dnevov došel je njegov tutor vu Beč, da zdigne peneze. Kak budu penezi zdignjeni, ostavil bude Herndl Beč i išel bude vu Švajcarsku vu jeden francuzki penzionat (vu školu), a potli vu Pariz na dalnje navuke. On je i nadaril svoje pajdaše (kelnere) vu hotelu.

Atentat anarhistah vu Parizu.

Vu Faubourg Saint Germainu dogodil se je vu petek na večer novi anarhistički atentat, od koga na sreću nije nigdo na- stradal Okolo pol deset vur dogodila se je vu hiži br. 136 silna eksplozija od di- namitske bombe, koja je polupala vse o- bloke i porušila vse okolešnje zidine. Kad je hižni inspektor (pazitelj) došel do druge kondignacije, našel je ondi silnu ljuknju, koju je vu sténi i podu izrovala bomba. Kvar je velik, ali ipak nije tolik, kak se je bojalo. Jeden čovek je ranjen. Misli se, da je atentat bil namenjen sudcu Benoitu, koj je vodil iztragu proti anarhistom vu St. Denisu, no on stanuje jednu kondig- naciju više. Policija je s mesta poprijela vse mere segurnosti. Na lice mesta došla je komisija, koja je vse pregledala. Doka- zano je, da je bomba imala formu valjka i bila napunjena s dva kilograma dinamita i komadi željeza.

Zanimivo pokapanje (sprevod).

Ovih dnevov vumrl je vu Budimpešti najpoznatši od vsih tamo-njih igračov na verklecu: Aleksander Arstein. Pri njegovom pokopu dogodilo se je nekaj izvanrednoga ter za stalno ni jeden od mužikašov nije takvim sprevidom pokopan kak on. Vsi bu- dimpeštanski njegovi pajdaši odnesli su na grobje svoje verklece ter su ondi Arsteinu zaigrali veliki sprevidni marš.

Grof Ljudevít Bathyáni.

Novo imenovani fiumanski guverner, od- putoval je vu Fiumu. Pred njegovim odlaz- kom iz Gjurra priredila mu je i gradska ob- čina i varmegijska skupščina sjajne ovacije koje je zaključil velik banket.

Dinamitski atentat.

Iz Livorna javljaju, da je vu jednoj pa- lači pomorskog arsenalu vu Orlanda vu ko- joj je delalo 40 delavcov, prsnula dinamit- ska petarda i ranila 10 ljudih. Policija je zaprla vse nazočne — ar naslučuje — da je med njimi i krivec.

Katastrofa vu vugljeniku vu Anderluesu.

Strahovita nesreća dogodila se je vu belgijskom vugljeniku vu Anderluesu pri Charleroiu 11 ga marcija ob 8 vuri vu ju- tro Podzemno plinovi (gajz) vužgali su se i zrokuvali strahovitu eksploziju. Vu času ka- tastrofe delalo je vu naiglibokših rovovih 85 težakov, a okolo 200 vu gornjih rovo- vih. Vsi, koji su delali vu najibokšem ro- vu, 500 metrov gliboko, zaglavili su, doklam se je od gori više delajućih gde koj oslobodi- dil. Minister je išel taki na lice mesta to pregledavat, i kad se je drugi dan povrnu- l vu Bruselj, pripovedal je prave strahote kaj ih je vitel. Vsi ranjeniki vumiraju, ar su strašno obgoreli. Ogeni, koj je zagrabil dol- nji rov, nise je mogel pogasiti. Koliko je ljudih poginulo, nije još ustanovljeno. Fa- milijam nesrećenih delavcov i ranjenikom doznačena je izdašna penezna podpora.

1 m.-mázsa. — 1 m.-cent.		frt	kr.
Buza	Pšenica	9	—
Zab	Zob	5	75
Rozs	Hrůž	8	50
Kukoricza	Kuruza	5	45
Árpa	Ječmen	6	—
Fehér bab	Grah beli	6	25
Sárga „	„ zuti	5	50
Vegyés „	„ změšan	5	—

944 tk. 892.

Arverési hirdetmény.

A perlaki kir. jbiróság mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. kincstárnak Pollák Fülöp és neje Fürst Zsófia hodosáni lakosok elleni kielégítési végrehajtási ügyében 241 frt 75 kr. tőke, ezen tőkéből 18 frt 73 kr-nak 1878. január 1-től, 18 frt 73 kr-nak 1879. január 1-től, 18 frt 73 kr-nak 1880. január 1-től, 18 frt 73 kr-nak 1881. január 1-től, 18 frt 73 kr-nak 1882. január 1-től, 18 frt 73 kr-nak 1883. január 1-től, 18 frt 73 kr-nak 1884. január 1-től, 18 frt 73 kr-nak 1885. január 1-től, 18 frt 73 kr-nak 1886. január 1-től, 18 frt 73 kr-nak 1887. január 1-től, 39 frtnak 1877. szeptember 24-től, 4 frtnak 1883. május 29-től, 4 frtnak 1883. augusztus 10-től, 1 frtnak 1888. május 26-tól számítandó 6 százalékos kamatai. 10 frt 39 kr. végrehajtás kérelmi s ez uttal 3 frt 25 kr-nban megállapított költségek behajtása céljából a nkanizsal kir. törvényszék (a perlaki kir. jbiróság) területén jekvő Hodsán község 562 sztkjvében A † 117 hrsz. ingatlan 415 frt a 855 hrsz. ingatlan 105 frt becsárban Hodosánban a község bíró lkásán

1892. évi április hó 4 én d. e. 10 órakor megtartandó nyilvános árverésen el foguak adni.

Kikiáltási ár a fent kitett becsár.

Arverezni szándékozók tartoznak a becsár 10 százalékat készpénzben vagy óvadékpapírban a kiküldött kezéhez letenni. Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben, még pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 8 nap a., a másodikat n. a. 30 nap a., a harmadikat u. a. 60 nap a., minden egyes részlet után az árverés napjától számítandó 6 százalékos kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módokat szerint letétetni. Ezen hirdetmény kibocsájtásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a perlaki kir. jbiróság tlkvi osztályánál és Hodosán község előljáróságánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Perlakon 1892. évi február hó 25-ik napján. 997.

KOZE za čizmare,
KOZE „ šostare,
KOZE „ remenare
KOZE „ Satlere

Na malom i na velkom
DOBRU ROBU I FAL

pri B. MOZES

VU ČAKOVCU
 piac. polek farne cirkve
 moči dobiti.

974 7-10

Hatóságilag engedélyezett

VÉGELADÁS.

Mindennemű **ruha kelmék**, fekete és színes **kásmérok, kreton, voil, szefir parket**, valódi **rumburgi és kreász vászon, chiffon, ágy és asztal terítők**, mindennemű **szőnyegek** selyem, gyapju és mosó **kendők**, téli nagy **kendők**, fehér és színes valódi vászon **zsebkendők, posztó és férfi ruha-szövetek**, továbbá

férfi, női és gyermek czipők és kalapok mindennemű **ingek, gallérok**, selyem **nyakkendők, hartsnyák**, fehér és színes **kötő pamut**, bársony és selyem szalagok

szabott árak mellett

a beszerzési árnál tetemesen olcsóbban adatnak el.

995 2-25.

MAYER S-nél
 Csáktornyan.

A beszerzési áron alól.

Pályázati hirdetmény.

A Főméltóságú herczeg Esterházy Miklós úc hitbizományi javadalmaihoz tartozó alsó-lendvai uradalom ker. Tisztartartósága részéről, — a kerületében Petesháza község határában, a Mura folyó partján lévő uradalmi majornak a Mura elleni megvédése céljából, folyó évben létesítendő **partvédművek építésére** ezennel **pályázat** hirdetetik.

A partvédművek körülbelöl 3580 köbméter rakott rőzse fasnákból létesítendők s az egyes teljesen kész részletek úgy mint sarkantyuk, köbméterenként számítva lesznek kifizetve.

Minden e tárgyra vonatkozó felvilágosítások nevezetesen feltételek, elirányzat, tervezet és műszaki leírás a lenvai uradalom ker. Tisztartartóságánál megtekinthetők!

Az ajánlattevés határidejéül folyó évi május hó 2-ik napja Alsó-Lendvára

a hercegi ker. Tisztartóság irodájába tüzetik ki. A munkát arányához mérten 300 azaz háromszáz forint óvatpénz teendő le, mely a teljesen befejezett munkát megtörtént átvétele után, a mikor a munkabér feletti végső elszámolás is megejtetett, fog visszaszolgáltatni!

Az uradalomra nézve legelőnyösebbnek ígérkező ajánlattevőre nézve, a pályázati határnapon felveendő jegyzőkönyv aláírása által nyomban feltétlenül kötelezővé válik. Az uradalmat ellenben, — melynek részéről a jegyzőkönyv a zárgondnokság jóváhagyása alá terjesztendő lesz, csakis a hitbiz. Zárgondnok úc Ó Méltóságának hozzájárulása esetén kötelezendő.

996 1-3.

Herczegi kerületi tisztartóság.